

Силабус навчальної дисципліни
«ГЕРОНТОПСИХОЛОГІЯ»
Освітньо-професійної програми «Практична психологія»
Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність: 053 «Психологія»

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вибіркового компонента ОП
Курс	1 (перший)
Семестр	1 (перший)
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	4 кредити /120 годин
Мова викладання	українська
Що буде вивчатися (предмет вивчення)	Закономірності прояву психічних явищ та процесів на вікових стадіях розвитку особистості від народження до смерті, закономірності протікання вікових криз, умови вирішення криз та основи консультування з проблем вікового розвитку. Поняття та основні категорії вікової психології, ознайомлення з історією та актуальними напрямками сучасних досліджень вікової психології, а також формування вмій та навичок застосування методів дослідження особливостей вікового розвитку.
Чому це цікаво/треба вивчати (мета)	Навчальна дисципліна «Геронтопсихологія» є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмій фахівця в галузі практичної психології. Опанування цього предмету є необхідним для розуміння закономірностей геронтогенезу, динаміки психофізичних функцій в період старіння, напрямків розвитку емоційної та мотиваційної сфер людини літнього віку, основних типів пристосування до старості, специфіки психологічної підтримки людини в період старіння та очікування на смерть.
Чому можна навчитися (результати навчання)	<p>ПРН1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.</p> <p>ПРН4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.</p> <p>ПРН5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.</p> <p>ПРН6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.</p> <p>ПРН9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.</p> <p>ПРН11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.</p> <p>ПРН12. Володіти техніками надання психологічної допомоги особам, які знаходяться в кризовій ситуації, постраждали від соціальних, техногенних, авіаційних, військових, природних катастроф, перенесли тяжкі хвороби, стреси тощо.</p>

<p>Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)</p>	<p>ІК Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень, здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.</p> <p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.</p> <p>СК3. Здатність обирати і застосовувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.</p> <p>СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.</p> <p>СК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.</p> <p>СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.</p> <p>СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.</p> <p>СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.</p> <p>СК10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.</p> <p>СК11. Готовність до пошуку інноваційних шляхів підвищення ефективності психологічної культури в цілому та психологічного захисту населення зокрема.</p> <p>СК13. Здатність застосовувати сучасні методи для розробки програм психологічного супроводу, психологічної реабілітації.</p>
<p>Навчальна логістика</p>	<p>Зміст дисципліни: Теорії старіння (стохастичні, теорії генетично запрограмованого старіння, теорії відносності старіння, концепція Е.Еріксона). Геронтогенез як психосоціальне явище. Задачі розвитку в період пізньої дорослості та старості. Специфіка Яконцепції на етапі геронтогенезу. Зміна соціального статусу.</p> <p>Стресори старіння. Фактори розвитку вищих психічних функцій. Мудрість та категорії мудрості. Причини зниження інтелектуальних функцій в зрілому віці. Фактори згасання інтелекту; прямі та посередні причини зниження інтелектуальних функцій. Психічні порушення (деменції, хвороби Альцгеймера, Піка та ін.) Особливості афективної сфери людини в період геронтогенезу. Напрями розвитку емоційної сфери. Типи пристосування до старості. Емоційні порушення в період геронтогенезу. Емоційна реакція на процес смерті. Соціальна поведінка. Індивідуальне психологічне консультування старих людей. Техніки індивідуального консультування та психотерапії.</p> <p>Групова терапія старих людей. Сімейне консультування.</p>

	<p>Види занять: лекції, практичні заняття</p> <p>Методи навчання: робота в малих групах, семінар-дискусія, мозкова атака, презентація, рольова гра, методи активної взаємодії, відео-матеріали.</p> <p>Форми навчання: очна, заочна</p>
Пререквізити	Знання з вікової психології, основ біології та генетики людини, загальної психології, психологічного консультування
Пореквізити	Знання можуть бути використані при вивченні методологія прикладних досліджень у сфері психології
Інформаційне забезпечення з репозитарію та фонду НТБ НАУ	<p>Навчальна та наукова література:</p> <p>1. Алпатова О.В. Вікова психологія: навчальний посібник Київ: НАУ, 2017.– 167с. 2. Геронтопсихологія: підручник / І.М. Ушакова. – Харків: НУЦЗУ, 2014. – 236 с.</p>
Локація та матеріальнотехнічне забезпечення	Аудиторія теоретичного навчання, аудиторія технічних засобів навчання
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	Залік
Кафедра	Педагогіки та психології професійної освіти
Факультет	Лінгвістики та соціальних комунікацій
Викладач(і)	 <p>АЛПАТОВА ОЛЕКСАНДРА ВАЛЕНТИНІВНА Посада: доцент Вчений ступінь: кандидат психологічних наук Профайл викладача: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=VbQWqr4AAAAJ Тел.: 044-406-78-37 E-mail: oleksandra.alpatova@npp.nau.edu.ua Робоче місце: 8.704</p>
Оригінальність навчальної дисципліни	Авторський курс
Лінк на дисципліну	